

ПРЕС КЛИПИНГ

1-2. децембар 2018.

НАСЛОВИ

- Мали за Танјуг: Незапосленост 11,3 одсто, морамо да наставимо (стр.3)**
Буџет за породиље остаје исти, најављен протест(стр.3)
Стаклара тужи бугарског власника због стечаја(стр.5)
Фиат: Кажњени због штрајкова(стр.6)
Нови директор Застава оружја: Стање лошије од приказиваног(стр.7)
Радници Стакларе траже да се врате на посао(стр.7)
На Бироу у Србији посао чека 371.800 људи(стр.8)
Почетна плата наставника биће око 54.000 динара(стр.8)
Штрајк упозорења „ЈКП Водовод Зајечар“: Вратите нам 10 одсто од зараде(стр.9)
Како до минималца за све породиље које су на одсуству? (стр.10)
Могу ли зараде у јавном сектору бити дупло веће од оних у приватном? (стр.11)
Стопа незапослености у Србији пала на 11,3 одсто(стр.12)
Фијат пластик: Уместо посла за стално, добили отказе(стр.13)

Мали за Тањуг: Незапосленост 11,3 одсто, морамо да наставимо

Тањуг

Министар финансија Србије Синиша Мали изјавио је данас Тањугу да је у трећем кварталу, према подацима Републичког завода за статистику, незапосленост пала на 11,3 одсто

Министар финансија Србије Синиша Мали изјавио је данас Тањугу да је у трећем кварталу, према подацима Републичког завода за статистику, незапосленост пала на 11,3 одсто, што је, како каже, још једна потврда озбиљне и одговорне политике коју води Влада Србије.

"Сјајна вест за грађане. Стопа незапослености никада није била нижа. У трећем кварталу према подацима Завода за статистику она износи 11,3 одсто, а подсетићу вас да је 2012. године била виша од 25 одсто", рекао је Мали.

Он је додао да је политика Владе Србије усмерена ка отварању нових радних места и фабрика, као и на побољшању квалитета живота грађана Србије, наводећи да је од 2014. године до данас отворено 370.000 нових радних места.

"То јесте резултат који је за похвалу, али је и велика одговорност за нас, да наставимо са истом економском политиком", рекао је министар.

Мали је навео да је и Предлог буџета за 2019. годину конципиран тако да даје подршку привреди кроз подстицаје и смањење оптерећења, као и кроз додатне инвестиције државе у инфраструктуру.

"Радимо све како би се тренд смањења незапослености наставио у 2019. и осталим годинама пред нама", рекао је Мали.

ПОЛИТИКА ONLINE

Буџет за породиље остаје исти, најављен протест

Аутор: Катарина Ђорђевић

Народна посланица Татјана Мацура подсећа да за 2019. нису планирана ни минимална додатна средства која су представници министарстава најављивали, а Иницијатива „Маме су закон” помиње протесте

Ако Скупштина Србије не изгласа амандман за промену Закона о буџету, којим се предлаже прерасподела средстава како би будуће маме примале накнаду за породилско одсуство у висини републичког минималца, чланице Иницијативе „Маме су закон” организоваће протесте широм Србије. Народна посланица Татјана Мацура не крије разочараност што у предложеном буџету за 2019. годину нису планирана додатна и неопходна издвајања за породиље – чак ни она минимална која су представници ресорних министарстава најављивали. Како каже, једино што је више погодило од чињенице да креатори буџета нису имали слуха за потребе породиља јесте чињеница да већина републичких посланика није чак ни гласала када је у среду Иницијатива „Маме су закон” предложила да се на дневни ред седнице уврсти и њихов предлог измене Закона о финансијској подршци.

– Чак 136 народних посланика није гласало ни „за”, ни „против”, а нису остали ни „уздржани”. Они једноставно нису учинили ништа, а то је веома необична ситуација у нашем парламенту – да седите у пленуму и не искажете мишљење о неком законском предлогу. Малу наду пружа чињеница да је неколико посланика владајуће већине гласало да се о нашем предлогу расправља. То показује да појединци који подржавају рад Владе Републике Србије нису имуни на једну велику неправду која је учињена према мамама и будућим мамама – каже Татјана Мацура.

Она подсећа да Иницијатива „Маме су закон” тражи измену оних тачака закона које угрожавају породиље које су радиле мање од 18 месеци у континуитету, мајке предузетнице, мајке које имају децу са инвалидитетом, децу која су рођена као треће и четврто дете у породици пре 1. јула а имају мање од десет година и мајке које зарађују више од три републичке просечне плате. Њихов предлог измене закона садржи јасне тачке, међу којима је и та да ниједна породиља не сме да прима надокнаду мању од минималца у Србији.

– Ми тражимо да породиље добију фиксни део накнаде која је у висини минималца, без обзира на то да ли су (не)запослене и колика им је дужина радног стажа. Треба имати на уму да велики број мајки у Србији или нема запослење, или ради на црно или нема „везани” радни стаж код истог послодавца, а законодавац поставља услов да имају 18 спојених месеци радног стажа да би оствариле право на пуну надокнаду плате – истиче ова народна посланица.

Илустративни доказ ове тезе јесте и истраживање „Култура рађања и партнерски живот у Србији”, које је спровео Институт за социолошка истраживања Филозофског факултета у Београду уз подршку Центра за маме, чији резултати говоре да свега половина мајки у Србији има стално запослење – петина њих је незапослена, а трећина ради на црно или је повремено ангажована на привременим пословима. Више од 60 одсто запослених мајки у Србији има примања нижа од републичког просека. Свака седма мајка месечно има на располагању мање од 150 евра, а скоро половина њих зарађује између 150 и 300 евра у динарској противвредности – најмлађе мајке имају најниже плате.

– Осим породиља које имају мање од 18 месеци радног стажа, новим законом погођене су и маме предузетнице, јер су стављене у позицију да бирају да ли ће током породиљског одсуства ставити фирму у статус мировања или ће запослити пословођу да је води. Пред ову дилему стављене су и докторке и зубарке које имају приватне ординације – ако желе да иду на породиљско одсуство оне практично морају да затворе ординацију и да је поново отворе након повратка са породиљског одсуства, јер је у њиховом случају готово немогуће запослити пословођу да води фирму. И мајке које имају децу са инвалидитетом морају да изаберу да ли ће добијати надокнаду за породиљско или ће добијати увећану накнаду за туђу негу и помоћ, иако ове две надокнаде не искључују једна другу – каже наша саговорница.

Иако се предлог Иницијативе „Маме су закон” нашао међу још око 250 предлога за допуну дневног реда који су одбијени, маме не одустају од свог циља – да се измени Закон о финансијској подршци породицама са децом. Следећи корак су амандмани на Закон о буџету, којима се захтева да се изврши прерасподела средства, односно преусмеравање новца у социјална давања.

– Ми тражимо да се из министарстава за која су предвиђена највећа повећања у буџету, а то су Министарство одбране и Министарство унутрашњих послова, један део преусмери на социјална давања. Тврдње ресорних министара да у буџету нема новца за породиље једноставно нису тачне. Ако би све породиље добијале минималац, а то је око 66.000 њих, онда говоримо о томе да би држава требало да издвоји 20 милијарди динара годишње за накнаде. С обзиром на то да ми не причамо о свим породиљама, ова цифра је још мања – закључује наша саговорница. Уколико Влада Србије не одговори позитивно ни на један од захтева Иницијативе „Маме су закон”, труднице и породиље планирају протест на улицама Србије 10. децембра, на Међународни дан људских права.

Надзорни одбор Српске фабрике стакла најављује да ће тражити одштету од Вексилума
Стаклара тужи бугарског власника због стечаја
Пише: М. Н. Стевановић

У наредних седам дана позваћу све раднике који су у време отварања стечаја Српске фабрике стакла добили отказе, да видим њихов правни статус и да покушамо све како би се они који могу вратили на посао.

Ја желим те људе да погледам у лице, јер их нисам ја отпустио, него они који су тражили и спроводили стечај – каже за Данас Мирослав Пушица, председник Надзорног одбора параћинске стакларе у којој је почетком недеље укинут предстечајни поступак. Пушица најављује да ће против фирме Вексилум, која је после годину дана повукла захтев за отварање стечаја, поднети пријаву и тражити надокнаду за изгубљену добит.

Он тврди да не зна због чега је Вексилум одустао, али стрепи да „кују покваренији план“. Ипак, верује да ће производња бити настављена и најављује да ће стаклара измирити све дугове.

– У тренутку када је стечај уведен, Надзорни одбор није имао никакве могућности да управља фабриком, али то је исправљено када је одлука поништена и отворен предстечајни поступак, иако смо и тада за све морали да тражимо сагласност. Ипак, успели смо да у односу на стање у стечају, остваримо раст производње од 20 одсто, за 23 процента је увећана продаја а око 50 одсто уговора склопљено је са иностраним партнерима. Фабрика ради озбиљно, освојили смо и 32 алата за лаку флашу, што нам даје предност на тржишту – истиче Пушица али додаје и да још нема прецизније податке о позицији фабрике после одлуке о укидању предстечајног поступка.

Колико ће времена проћи док Надзорни одбор и пословодство не преузму у потпуности управљање фабриком, још није извесно јер је одлука суда само саопштена, али још није достављена правним заступницима Вексилума и фабрике.

– Када то буде учињено, у року од осам дана може се поднети жалба на коју имају право и други повериоци. Тек када решење постане правоснажно, доставља се АПР-у и Сектору за принудну наплату Народне банке Србије, што у овом случају значи да ће се над рачунима параћинске стакларе поново успоставити блокада од 630 милиона динара, колико је износила на дан отварања стечаја – објашњава за Данас Саша Јовановић, стечајни управник фабрике.

Он наводи и да још није окончана парница у којој се утврђује ко је стварно од Глас индустри откупио дуг стакларе од 47 милиона евра.

– Није спорно да је тај новац „легао“ на рачун фабрике и да је уплату као позајмицу извршила фирма Глас индустри, једна од власница СФС. Међутим, да ли је то откупио Вексилум и по том основу затражио стечај или ЦПР Импекс, који је тако стекао удео од 56 одсто и постигао своју већину у Надзорном одбору, тек ће суд да утврди – каже Јовановић коме такође није познато због чега је Вексилум после тако упорно траженог стечаја, повукао свој захтев.

Подсетимо, Српска фабрика стакла у два наврата је продата практично истом купцу. Први пут ју је 2006. купио бугарски Рубин а иако није у власничкој структури те фирме, због честог појављивања у пословима параћинске фабрике, спекулисало се да је прави власник контроверзни бугарски бизнисмен, Цветан Василев. За њим је Бугарска расписала потерницу преко Интерпола, а у Србији још није донета одлука да ли ће бити изручен. Цветанов тврди да је реч о политичком прогону, а власти наших суседа га оптужују за преваре. У тој првој продаји

фабрика је успела да нагомила милионске дугове за испоручену енергију, па је приватизација раскинута а једно време је њоме управљао Србијагас.

Други пут ју је то јавно предузеће продало 2012. и то за исти износ од 35 милиона евра, колико је претходно износио дуг конвертован у власништво Србијагаса. „Нови“ купци били су Трговачко-корпоративна банка Бугарске, где је Василев био саветник и конзорцијум Рубина и Глас индустри. Две године касније, бугарска предузећа и банка одлазе у стечај, а дуг од 47 милиона евра који је Глас индустри позајмила стаклари, према једној верзији откупио је ЦПР Импекс Петра Црногорца, фирма која се бави продајом оружја и војне опреме и која је тако постала већински власник стакларе. Прошле године, међутим, појавио се Вексилум, ћерка фирма истоимене аустријске компаније, која је тврдила како је она откупила дугове стакларе и захтевала је отварање стечаја како би свој новац могла да наплати. Зашто је од тога одустала, саговорници Данаса нису могли да објасне.

Василев тражио стечај

Иако нема поузданих доказа да иза Вексилума стоји Цветан Василев, чињеница је да се и он залагао за стечај у коме је видео и своју улогу. „Фабрика би након отварања стечаја стекла бројне нове могућности за ревитализацију пословања. У оптицају су нове инвестиције у износу од 15 милиона евра од стране страних инвеститора које би довеле до увођења нових технологија и привлачења нових клијената. Постоје планови за повећање продуктивности у нивоу од 85 – 90 одсто, што би резултовало и вишим квалитетом производа, али и запошљавањем нових 300 – 350 радника. Инсталирање линије за производњу машинског стакла захтевало би запошљавање додатних 150 радника“, навео је Василев прошле године реагујући на један од текстова у Данасу. Иначе, Закон о стечају не познаје инвестициону активност фирми које су у том процесу, већ је обештећење поверилаца превасходни циљ.

Две струје напредњака

Надзорни одбор Српске фабрике стакла, који вероватно одражава власничку структуру иако она због стечаја бугарских фирми и банке није још евидентирана у српском регистру, осим Петра Црногорца, чији је ЦПР Импекс, како се тврди, откупио дугове према Глас индустри, чине и високопозиционирани функционери Српске напредне странке. Председник НО Мирослав Пушица је и члан Главног одбора СНС, а представнике је струје која се жестоко противила увођењу стечаја. У НО је био и Душан Адамовић, члан Извршног одбора ГО СНС, али је он пре неколико месеци поднео оставку на чланство у управи стакларе „јер је тамо хаос“. Иначе, залагао се за стечај фабрике, али ни он није знао због чега је Вексилум одустао од тог захтева.

Фиат: Кажњени због штрајкова

Пише: ФоНет

Самостални синдикат предузећа „Фиат пластик“ саопштио је данас да фабрички менаџмент уценама чланова синдиката „покушава да уништи монолитности синдиката и казни га за претходне штрајкове“.

Све је започело упућивањем стално запослених из овог предузећа на рад у друге целине компаније „Фиат Црајслер аутомобили (ФЦА), док су у предузеће довођени радници преко агенција за изнајмљивање. Сви радници који су премештени на радна места у оквиру ФЦА су чланови синдиката, док они који нису чланови, остају поштеђени, саопштио је фабрички синдикат.

У саопштењу се истиче да је синдикат захтевао од пословодства да 19 радника запослених преко агенције буде примљено у стални радни однос, али да су они убрзо добили отказе. Постигли смо договор са менаџментом да се радници запослени преко агенција запосле за

стално, али је предузеће отказало потребу за њима па је свих 19 радника остало без посла, наводи се у саопштењу.

Оцењује се да је на тај начин руководство хтело да казни синдикат, који се снажно залагао за њихов пријем у радни однос, а да су заправо казнили недужне раднике. Синдикат предузећа „Фиат пластик“ је најавио да ће одмах након повратка са вишенедељног одмора, предузети све законом дозвољене мере за заштиту права радника.

Нови директор Застава оружја: Стање лошије од приказиваног

Пише: З. Р.

Новоименовани генерални директор фабрике „Застава оружја Младен Петковић, који још није званично преузео ту дужност, поручио је да приватизације те фабрике „неће бити“ те да је финансијско стање у „далеко лошије од приказаног“, а што је оцењено у извештајима ревизора.

У изјави телевизији Крагујевац он је рекао и да смањења броја запослених неће бити. У разговору са фабричким синдикатом Петковић је најавио пун капацитет производње у обе смене од почетка наредне године, запошљавање нових радника и разговоре са запосленима о зарадама.

Бивши директор Застава оружја Милојко Брзаковић каже да ће, одмах након примопредаје дужности, јавности представити билансе пословања фабрике у претходне четири године. Како каже, Застава оружје је у том периоду увећала приходе за свих 100 одсто.

Радници Стакларе траже да се врате на посао

Пише: ФоНет

Судбина 500 радника Српске фабрике стакла (СФС) у Параћину неизвесна је и након недељу дана након што је Привредни суд у Крагујевцу обуставио стечајни поступак и том одлуком је вратио фабрику у стање у коме је била пре стечаја.

Око 500 радника је у међувремену добило отказе, а једна од отпуштених радница рекла је ФоНету како она и њене колеге очекују да, на основу судских пресуда, буду враћени на посао.

„Ми већ имамо пресуде у нашу корист и очекујемо да ће их, након укидања стечаја, убрзо потврдити и Апелациони суд у Крагујевцу“, рекла је радница Весна Симић, једна од радница која је због увођења стечаја остала без посла.

Она је додала да СФС, осим повратка на радна места, отпуштеним радницима појединачно дугује око 150.000 динара наиме неисплаћених зарада.

„Мислимо да су исплате проблем због кога избегавају да нас врате на посао. Међутим, директору смо предложили и могућност да нам исплате дуговања, прогласе нас за технолошки вишак и уз социјални програм испрате из фабрике“, рекла је Симић.

У управи фабрике ФоНету је потврђено да ће о статус радника који су добили отказе одлучивати Надзорни одбор, чија ће седница највероватније бити заказана следеће недеље. Привредни суд у Крагујевцу увео је СФС у стечај у септембру прошле године због потраживања чачанске фирме „Ваксилиум“ у износу од 47 милиона евра.

Та фирма је почетком новембра повукла свој захтев за увођење стечаја, након чега је Привредни суд у Крагујевцу донео одлуку о обустави.

Према незваничним информацијама, укупне обавезе СФС су око 93 милиона евра, док је њен капитал процењен на 35 милиона евра.

Највећи повериоци су јавна предузећа ЕПС и Србијагас.

На Бироу у Србији посао чека 371.800 људи

Пише: ФоНет

У трећем кварталу 2018. године број запослених достигао је 2.929.300 људи, што је 49,2 одсто, док је стопа незапослености 11,3 одсто, односно 371.800 људи, показују данас објављени подаци Републичког завода за статистику.

У саопштењу се наводи да је то нови рекорд за период за који постоји упоредива серија података (2014-2018).

Када је реч о конкретним бројевима, број запослених већи је за 47.400 људи, а број незапослених мањи је за 56.400 људи у односу на исти период претходне године.

Стопа запослености већа је за један проценат у поређењу са истим периодом 2017. године, док је стопа незапослености мања за 1,7 процентних поена.

Према подацима Завода, запосленост у мушкој популацији старијој од 15 година, износила је 57,3 одсто, а у женској 41,7 одсто. Највише стопе запослености бележе регион Шумадије и Западне Србије (51 одсто) и Београдски регион (50,8 одсто).

Запосленост у региону Јужне и Источне Србије је најнижа у Србији (45,4 одсто), док је стопа запослености у региону Војводине била 49 одсто.

Стопа незапослености стновништва старијег од 15 година износила је 11,3 одсто и то у мушкој популацији 10,5 одсто и женској 12,2 одсто.

Незапосленост је била најмања у региону Војводине 7,9 одсто, у Београдском региону 10,2 одсто, региону Западне Србије и Шумадије 12,5 одсто, док је у региону Јужне и Источне Србије ситуација најгора и стопа незапослености износи 15,2 одсто.

Стопа неформалне запослености у трећем кварталу износила је 20,4 одсто, у пољопривреди 61,3 одсто, а у делатностима ван пољопривреде 9,5 одсто.

У саопштењу се наводи да је дошло до смањења неформалне запослености за 29.500 и повећања формалне запослености за 76.900.

Запосленост је повећана код популације са средњим и високим нивоом образовања, доминантно у категорији од 25 до 34 година старости.

Удео младих који не раде и не школују се у популацији између 15 и 24 године смањен је за 0,8 процената у односу на исти период претходне године и сада износи 16,3 одсто.

Шта су тражили, а шта добили просветни радници?

Почетна плата наставника биће око 54.000 динара

Пише: В. Андрић

Од оптимистичних 67.500 динара, преко „обећаних“ 57.000, стигло се до рачунице да ће наставници од наредне године имати почетну плату од око 54.000 динара.

Шестомесечни рад на увођењу платних група и разреда окончан је одлуком владе да њихову примену одложи до 2020. године и одлуком синдиката да поново уђу у штрајк. Иако се од платних разреда очекивало да успоставе праведнији систем расподеле новца из државне касе, али и да драстичније побољшају материјални положај запослених у образовању, поједини синдикати тврде да се то не би десило. Најпре јер платни разреди нису урађени за цео јавни сектор већ само за просвету, здравство, културу, социјалу и запослене у спорту док су ван тога

остали војска, полиција, правосуђе, јавна предузећа. Друго питање је да ли су, онако како су предложени, били добри, ако се 16 платних разреда налази испод минималне зараде, а наставници су сврстани у три различите платне групе.

Иако је вест о одлагању увођења платних разреда саопштена почетком новембра, а неколико дана касније се сазнало да ће запослени у просвети добити повишицу плата за девет, уместо за 14,6 одсто, како су тврдили да им је обећано, синдикати су у нови штрајк ушли тек крајем месеца. И ту је, по некима направљена „грешка у корацима“ која их је коштала слабог одзива у штрајку упозорења, одржаном 29. новембра.

Иако јединствени, репрезентативни синдикати образовања нису успели да мотивишу чланство да се масовније одазове протесту. Руководствима синдиката се спочитава погрешан приступ, закаснела реакција, конфузне одлуке о новим штрајковима донете преко ноћи, али и што су наивно веровали обећањима власти да ће образовање добити највише од свих делатности у јавном сектору.

Како се „обећаних“ 14,6 процената „истопило“ у девет одсто никоме није јасно, али је у овом тренутку више него извесно да ће просветни радници тиме морати да се задовоље.

Шта то конкретно значи у парама?

Како објашњавају у Независном синдикату просветних радника Војводине, тренутна основица за обрачун плата је 2.871 динар нето. Наставник са седмим степеном има коефицијент 17.32, што значи да његова почетна плата са 100 одсто радног ангажовања износи 49.725 динара. У образовном систему је тренутно око 18.000 запослених са шестим степеном стручности и њихова просечна зарада износи 42.720 динара. На ту плату додаје се радни стаж од 0,4 одсто по години рада у образовању, па факултетски образован наставник са пуном нормом и десет година стажа прима нешто преко 51.500 динара, а онај са завршеном вишом школом 44.420 динара. Додатних четири одсто се добија за разредно старешинство.

Нова основица, увећана за девет одсто, износиће 3.130 динара, па ће наставник са седмим степеном стручности имати почетну плату 54.200 динара, а са шестим 46.500 динара. С друге стране, запослени у школама од првог до четвртог степена стручности могу да рачунају само на минимални лични доходак, који ће због повећања цене рада од 1. јануара 2019. износити нешто преко 27.000 динара

Сва четири репрезентативна синдиката образовања наредни протест и улазак у законски штрајк са скраћеним часова на 30 минута најавила су за 11. децембар. Одлука о штрајку донета је само за тај дан, а до тада би буџет за идућу годину требало да буде усвојен.

Без плаћања звања

Иако је кровним образовним законом било предвиђено да ће се наставничка звања коначно плаћати од школске 2018/19. године, то решење се досад није примењивало, уз образложење да се чека усвајање платних разреда и група. Тренутно преко 500 запослених има неко од звања. Они ни убудуће неће имати већу плату јер ће примена одредбе о увећању зараде на основу стеченог звања бити одложена. То је предвиђено у Предлогу измена Закона о основама система образовања и васпитања, који ће ускоро бити пред посланицима републичког парламента.

Штрајк упозорења „ЈКП Водовод Зајечар“: Вратите нам 10 одсто од зараде

Пише: Глас Зајечара

Представници синдиката Независност, АСНС и Самосталног синдиката ЈКП Водовод Зајечар, кажу да ће уколико се ситуација не промени, у договору са централма у Београду, предузети радикалније мере штрајка.

Запослени у ЈКП Водовод у Зајечару ступили су данас у штрајк упозорења, и један од захтева је да им се врате зараде на ниво из септембра 2014. године, пише Глас Зајечара.

Зоран Ђуров председник Самосталног синдиката рекао је да су ступили у једночасовни штрајк упозорења како би изашли у сусрет свим ЈП у Србији, које је држава пре четири године на неки начин оштетила за 10 одсто од зараде.

„На овај начин исказујемо своје незадовољство због смањења зарада, а у протекле четири године у ЈКП Вовод Зајечар плате нису повећање ни за један проценат. Покушавамо све време да вратимо тих 10 одсто, обратили смо се свим надлежним институцијама али нисмо добили никакав одговор. У протекле три и по године појединим Јавним предузећима плате су повећане, а нама не, питамо, због чега нема једнаког третмана према свим запосленима у овом сектору и зашто се закон о смањењу зарада не примењује на сва предузећа исто“ – каже Ђуров.

Он додаје да 70.000 запослених у ЈКП има исту зараду, без назнаке за повећање до 2020. године и каже да радници одлазе из овог предузећа и траже егзистенцију у иностранству.

Представници синдиката Независност, АСНС и Самосталног синдиката ЈКП Водовод Зајечар, кажу да ће уколико се ситуација не промени, у договору са централма у Београду, предузети радикалније мере штрајка.

У ЈКП Водовод две плате касне, кажу да град нема слуха за њихове проблеме и сматрају да су у тежим условима него остала јавна предузећа у Србији.

Иницијативе грађана

Како до минималца за све породиље које су на одсуству?

Пише: Бојана Бачић

Представнице иницијативе „Маме су закон“ залажу се да свака породиља у Србији прима минималац док је на породиљском одсуству, иако није остварила право на пуну надокнаду.

До сада је организовано неколико протеста, а најновији је најављен уколико њихов Предлог закона о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом не буде додат на дневни ред заседања Скупштине Србије.

У досадашњој борби за једнака права свих породиља подршка јавности била је од највеће помоћи.

“Да нема подршке јавности ова иницијатива не би заживела”, каже за Данас, Татјана Мацура из ове Иницијативе и народна посланица.

Како каже, грађани су о својим правима и обавезама информисани мало и “све мање”.

“Мало се правима грађана бави у школама, а још мање у медијима. Ако се то ускоро не промени постаћемо пример Орвелове државе”, истиче саговорница Данаса.

Према њеним речима, решење проблема је у отварању парламента, непосредној и једноставној комуникацији односно директном контакту са народним посланицима.

“У 21. веку ово је једноставно и изводљиво, питање је само да ли има воље. Исто важи и за Владу Србије. Игнорисање је најгора и најпогубнија опција како за парламентарце, тако и за представнике Владе”, каже ова народна посланица.

А управо је игнорисање власти највећа препрека у ефикасној комуникацији између грађана и власти.

“То је, како у животу у неким приватним релацијама, тако и у релацији између власти и грађана, једна велика препрека. Власт мора да чује проблеме грађана и да покаже заинтересованост да се њихови проблеми реше. Неки су проблеми решиви лако и брзо, неки

нису, али грађани без обзира на тежину проблема не смеју бити игнорисани”, категорична је Маџура.

Комуникацију између грађана и валсти најчешће омета и недоступност оних који одлучују.

“Влада није доступна чак ни нама као народним посланицима, иако по природи ствари чланови Владе за свој рад одговарају нама, тако да само можете замислити колико су доступни грађанима. Спорост процедура, прегломазна администрација то само додатно отежава. Што се посланика тиче, ту је већ ствар индивидуална и зависи од личних амбиција представника грађана у парламенту Србије – неки су у сталној комуникацији са грађанима, неки повремено, неки нису уопште”, каже Маџура.

А шта кад грађани наиђу на ћутање институција?

“Једна од мера које грађани могу да предузму је да покрену грађанске иницијативе формално и неформално. Критеријуми за формално покретање скупштинских процедура су високи – прикупљање 30.000 потписа и више у кратком временском року. Имајући у виду то да формалне грађанске иницијативе јако често завршавају у фиокама, грађани се све чешће одлучују за неформално деловање – бунт на друштвеним мрежама, као и излазак на улице и окупљање око конкретних проблема. Чини ми се да је јако важно да институције, а пре свега мислим на Народну скупштину, никако не игноришу оно што долази од грађана јер, на крају, све оне који јесу у Народној скупштини грађани су и бирали. Моћ појединца не може бити већа од моћи толиког броја грађана, а теме које они покрећу се не смеју игнорисати”, закључује саговорница Данаса.

Колико је будућим мајкама у Србији тешко говори чињеница да и поред ниских примања, храна и беби опрема су најскупље у региону.

Могу ли зараде у јавном сектору бити duplo веће од оних у приватном?

Подаци Републичког завода за статистику показују да су нето септембарске плате запослених у јавном сектору биле 54.031 динар, а ван њега 44.934.

Разлика је 9.897 динара. У исто време, такође по подацима РЗС-а, у септембру су зараде запослених у правним лицима биле 50.864 динара, а код предузетника 25.818. Разлика је чак 25.046 динара.

Док министар финансија Синиша Мали објашњава да је повећање плата запослених у јавном сектору од седам до 12 одсто од наредне године реално, Фискални саввет Србије сматра да оно не одговара расту економске снаге земље, као и да није добро да буде duplo веће од раста плата у приватном сектору. Тако председник Фискалног савета Србије Павле Петровић оцењује да ће плате у јавном сектору ове године порастати у просеку девет одсто, а у приватном upola мање – око пет процената. Његова прогноза је да плате у приватном сектору неће расти више од пет процената ни наредне године .

– Зашто би плате у јавном сектору расле duplo брже него у приватном сектору? – пита професор Петровић. – У приватном сектору плате се одређују на тржишту сразмерно продуктивности.

4,5 одсто номинални раст зарада у привредним друштвима

Ни за професора Економског факултета у Београду Јурија Бајца није добро да постоји велика разлика у динамици плата у јавном и приватном сектору, колико год да је јавни сектор битан. Он подсећа на то да се додата вредност ствара у привреди.

Координатор Мреже за пословну подршку Драгољуб Рајић подсећа на то да је Анкета о радној снази и кретању зарада у привреди у првих осам месеци ове године обухватила 420.000 предузетника и њихових запослених и да је показала да је номинални раст зарада у привредним друштвима око 4,5 одсто, а код предузетника само 1,5 проценат.

1,5 процената веће плате код предузетника

– Ако се то има у виду, може се доћи до закључка да је реалан раст плата у овој години у приведи око три процента – сматра Рајић. – Не очекујем да ће до године плате у приватном сектору порасти пет одсто. У већини земаља ЕУ зарада у јавном сектору је по формули 50 одсто од раста у приватном сектору плус годишња инфлација, а ми радимо обрнуто.

Члан Председништва Уније послодаваца Србије Небојша Атанацковић тврди да у реалном сектору није могуће повећати плате више од раста привреде, који ће ове године бити око четири одсто, а толико очекује и наредне.

За привреднике мало, за државу много

Министар финансија Синиша Мали, на замерке привредника да је смањење намета од 0,75 одсто на зараде „мање од једног процента”, одговара да за државу тај потез није био лак јер то буует кошта 12 милијарди динара, односно 100 милиона евра.

– Нису то мале цифре, а то је само први корак јер је дугорочно опредељење државе растерећење привреде да би постала атрактивнија и конкурентнија – навео је он.

– Већи раст зарада од тога могу добити радници у секторима или појединачним компанијама које имају већи раст или пак они чија су занимања дефицитарна, попут возача, па су послодавци приморани на то да их више плате – оцењује Атанацковић.

Он не спори да би повишице у јавном сектору које се најављују за наредну годину кроз потрошњу могле донекле повећати промет у угоститељству, трговини и туризму, што би довело до раста БДП-а, али сматра да то није довољно за знатно веће плате у реалном сектору, односно за онолико повећање колико добија јавни сектор.

– Укидање доприноса за незапосленост од 0,75 одсто је релативно мало растерећење за послодавце, а видећемо какве ће ефекте по привреду имати друге мере које припрема Влада Србије кроз измене пореских закона – закључио је Атанацковић.

Љ. Малешевић

Стопа незапослености у Србији пала на 11,3 одсто

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Стопа незапослености у Србији наставила је пад у трећем кварталу 2018., спустивши се на 11,3 одсто са нивоа од 11,9 процената у другом тромесечју и са 14,8 посто из прва три месеца ове године.

Стопа запослености је, с друге стране, достигла нов рекорд од 49,2 процента у трећем тромесечју, и код мушког становништва износи 57,3 одсто, а код женског 41,7 одсто, показује Анкета о радној снази Републичког завода за статистику.

Стопа незапослености мушког становништва је у трећем кварталу била 10,5 одсто, а код женског 12,2 процента.

Најнижу стопу незапослености имао је Регион Војводине (7,9 одсто), а следе Београдски регион (10,2 одсто) и Регион Западне Србије и Шумадије (12,5 процената).

У Региону Јужне и Источне Србије и даље се бележи најлошија ситуација на тржишту рада, што показује највећа стопа незапослености од 15,2 одсто.

Запосленост је повећана код популације са средњим и високим нивоом образовања, доминантно у категорији од 25 до 34 године старости.

У контингенту младог становништва узраста од 15 до 24 године забележене су позитивне промене на тржишту рада у односу на друго тромесечје. Број неактивних младих лица смањен је за 16.000 у корист запослености, која је повећана за 14.500, односно за 9,3 одсто.

У односу на трећи квартал прошле године, број запослених из ове старосне категорије се није битније променио, али је број незапослених пао за 18 процената.

Удео младих који нити раде нити су у процесу образовања (формалном или неформалном) у укупној популацији младих између 15 и 24 године старости, смањен је за 0,8 процентних поена у односу на трећи квартал 2017. године, и сада износи 16,3 процента. Код популације старости од 15 до 29 година, ова стопа износи 19 одсто.

Анкета је у трећем кварталу 2018. године спроведена на узорку од 15.859 домаћинстава, од чега је анкетирано 12.250 домаћинстава, односно 28.706 лица старости 15 и више година.

Фијат пластик: Уместо посла за стално, добили отказе

ИЗВОР: БЕТА

Предузеће ФИАТ Пластиц, некадашњи Магнети Марелли, прекршило је договор са синдикатом и 19 радника ангажованих преко агенције.

Уместо да буду запослени за стално, радници су остали без посла.

"Постигли смо договор са менаџментом предузећа да се радници запослени преко агенција, међу којима има и оних који су у том статусу и пет година, приме за стално, о чему су и ови радници обавестени и томе су се обрадовали. Изненада, предузеће је отказало потребу за тим радницима и свих 19 радника је остало без посла", објашњава се у саопштењу синдиката.

У саопштењу које је потписао председник Самосталног синдиката у ФИАТ Пластиц Александар Кораћ наводи се да су радници запослени на неодређено време упућивани на рад у Фијат, док су у предузеће довођени радници преко агенција за изнајмљивање радника.

Синдикат сматра да је то био начин да се покуша са растурањем "монолитности синдиката" и казни за претходне штрајкове.

"Сви радници упућени у Фијат су чланови синдиката, а били су поштеђени они који нису.

Синдикат се овоме супротставио, јер смо разумели да тиме желе да нас казне за претходне штрајкове, осујете могуће штрајкове и зато што нисмо хтели да ставимо потпис и да се сагласимо са документима које нисмо ни прочитали. Доводе се радници преко агенција који немају право да штрајкују-то је била њихова визија", наводе у синдикату.

Синдикат је најавио да ће одмах после повратка са дуготрајног одмора на који су радници упућени, у складу са законима, "одговорити у свим сегментима".

"Завршена је наша толеранција на неадекватне услове рада, зими рада у хладном, а лети по несносним температурама. Указујемо на штетност запошљавања преко агенција на изнајмљивање радника, јер радницима у Србији мора да се обезбеди достојанствен рад. Сматрамо недопустивим да предузећа која су користила државне повластице у Србији имају овакав однос према радницима", закључује се саопштењу.